

Legea privind procedura insolvenței persoanelor fizice nr. 151/2015

Legislație relevantă și comentarii

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Abrevieri.....	11
----------------	----

Cuvânt-înainte	13
----------------------	----

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE	18
----------------------------------	-----------

Art. 1. Scopul legii	18
----------------------------	----

Art. 2. Principii	21
-------------------------	----

Art. 3. Definiții	29
-------------------------	----

Art. 4. Domeniul de aplicare	65
------------------------------------	----

Art. 5. Formele procedurii de insolvență	85
--	----

Art. 6. Inițierea procedurii de insolvență	88
--	----

CAPITOLUL II

ORGANELE CARE APLICĂ PROCEDURA DE INSOLVENȚĂ	92
---	-----------

Art. 7. Enumerare	92
-------------------------	----

Art. 8. Comisia de insolvență	94
-------------------------------------	----

Art. 9. Administratorul procedurii	97
--	----

Art. 10. Instanțele judecătorești	100
---	-----

Art. 11. Lichidatorul	106
-----------------------------	-----

Art. 12. Cerințe pentru dobândirea calității de administrator al procedurii sau de lichidator	108
--	-----

CAPITOLUL III

PROCEDURA ADMINISTRATIVĂ PE BAZĂ DE PLAN DE

RAMBURSARE A DATORIILOR	117
--------------------------------------	------------

Art. 13. Cererea debitorului	120
------------------------------------	-----

Art. 14. Examinarea cererii	132
-----------------------------------	-----

Art. 15. Desemnarea administratorului procedurii	139
--	-----

Art. 16. Comunicarea deciziei	142
-------------------------------------	-----

Art. 17. Contestarea deciziei comisiei de insolvență	144
--	-----

Art. 18. Efectele respingerii cererii de deschidere a procedurii de insolvență	147
---	-----

Art. 19. Admiterea contestației	148
---------------------------------------	-----

Art. 20. Măsuri provizorii	150
----------------------------------	-----

Art. 21. Primele măsuri ale administratorului procedurii	152
--	-----

Art. 22. Obligațiile creditorilor	153
Art. 23. Tabelul preliminar de creanțe	154
Art. 24. Contestarea tabelului preliminar de creanțe	158
Art. 25. Planul de rambursare a datoriilor	160
Art. 26. Locuința familiei	168
Art. 27. Concilierea asupra planului de rambursare	174
Art. 28. Votul asupra planului de rambursare	178
Art. 29. Aprobarea planului. Deschiderea procedurii de insolvență pe bază de plan de rambursare a datoriilor	181
Art. 30. Contestarea deciziei de deschidere a procedurii pe bază de plan de rambursare a datoriilor	182
Art. 31. Neaprobarea planului	184
Art. 32. Confirmarea planului de rambursare a datoriilor	186
Art. 33. Desesizarea comisiei de insolvență	190
Art. 34. Suspendare de drept	192
Art. 35. Ridicarea suspendării	197
Art. 36. Situația contractelor în curs de derulare	200
Art. 37. Drepturile și obligațiile debitorului	202
Art. 38. Atribuțiile comisiei de insolvență în perioada de executare a planului de rambursare	211
Art. 39. Atribuțiile administratorului procedurii pe durata executării planului de rambursare	212
Art. 40. Înlocuirea administratorului procedurii	217
Art. 41. Modificarea planului de rambursare a datoriilor	220
Art. 42. Închiderea procedurii ca efect al executării planului de rambursare a datoriilor	224
Art. 43. Consecințele neexecutării planului de rambursare	226

CAPITOLUL IV

COMISIA DE INSOLVENȚĂ	232
Art. 44. Înființare și structură	233
Art. 45. Atribuțiile comisiilor de insolvență	237

CAPITOLUL V

PROCEDURA JUDICIARĂ DE INSOLVENȚĂ	
PRIN LICHIDAREA ACTIVELOR DEBITORULUI	244
Art. 46. Deschiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active	245
Art. 47. Cererea de deschidere a procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active	248

Art. 48. Soluționarea cererii.....	252
Art. 49. Desemnarea lichidatorului	255
Art. 50. Efectele deschiderii procedurii.....	260
Art. 51. Atribuțiile lichidatorului	263
Art. 52. Notificarea creditorilor.....	270
Art. 53. Întocmirea tabelului preliminar de creanțe	271
Art. 54. Contestarea tabelului de creanțe.....	274
Art. 55. Inventarierea bunurilor.....	277
Art. 56. Contul de lichidare	280
Art. 57. Obligațiile debitorului	281
Art. 58. Valorificarea bunurilor.....	284
Art. 59. Darea în plată specială.....	290
Art. 60. Anularea actelor frauduloase.....	293
Art. 61. Raportul trimestrial.....	297
Art. 62. Ordinea de distribuire	298
Art. 63. Raportul final.....	303
Art. 64. Închiderea procedurii	305

CAPITOLUL VI

PROCEDURA SIMPLIFICATĂ DE INSOLVENȚĂ..... 310

Art. 65. Condiții cu privire la debitor	312
Art. 66. Cererea de aplicare a procedurii	315
Art. 67. Soluționarea cererii de către instanță	318
Art. 68. Efectele admiterii cererii	320
Art. 69. Derularea procedurii	321
Art. 70. Încetarea aplicării procedurii simplificate.....	324

CAPITOLUL VII

ELIBERAREA DE DATORII REZIDUALE 327

Art. 71. Eliberarea de datorii reziduale ca efect al respectării planului de rambursare a datoriilor sau a condițiilor procedurii simplificate de insolvență	328
Art. 72. Condițiile eliberării de datorii în cazul procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active.....	333
Art. 73. Atribuțiile comisiei de insolvență între închiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active și eliberarea de datorii a debitorului	341
Art. 74. Atribuțiile lichidatorului între închiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active și eliberarea de datorii a debitorului	345

Art. 75. Respingerea eliberării de datorii reziduale	347
Art. 76. Efectele respingerii cererii de eliberare de datorii	349
Art. 77. Revocarea beneficiului eliberării de datoriile reziduale ...	350

CAPITOLUL VIII

REGULI SPECIALE PRIVIND TRANSMITEREA CALITĂȚII

PROCESUALE ÎN PROCEDURA INSOLVENȚEI	353
Art. 78. Regulii generale	353
Art. 79. Decesul debitorului înainte de deschiderea unei proceduri de insolvență	355
Art. 80. Decesul debitorului după aprobarea sau confirmarea unui plan de rambursare a datoriilor	356
Art. 81. Condițiile de transmitere a calității de debitor în procedura de insolvență pe bază de plan de rambursare	358
Art. 82. Modificarea planului de rambursare a datoriilor, la cererea moștenitorilor	362
Art. 83. Efectele neexecutării planului de către moștenitori	362
Art. 84. Decesul debitorului în cursul procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active	364
Art. 85. Decesul debitorului în cursul procedurii simplificate de insolvență	368

CAPITOLUL IX

INTERDICȚII ȘI SANCTIUNI	370
Art. 86. Interdicții	370
Art. 87. Contravenții	372
Art. 88. Infrațiuni	375

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE	378
Art. 89. Norme de completare	378
Art. 90. Taxele judiciare de timbru	379
Art. 91. Arhive și evidențe publice	380
Art. 92	383
Art. 93. Intrarea în vigoare	387

Bibliografie	389
--------------------	-----

Notă	394
------------	-----

Art. 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru redresarea situației financiare a debitorului persoană fizică, de bună-credință, acoperirea într-o măsură cât mai mare a pasivului acestuia și descărcarea de datorii, în condițiile prezentei legi.

Comentariu

Încă din primul articol al actului normativ, legiuitorul a prevăzut scopul reglementării, subliniind că se instituie o procedură colectivă la care vor participa toți creditorii debitorului, persoană fizică de bună-credință.

Deși finalitatea legii este complexă, sunt indicate, în art. 1, trei obiective: redresarea situației financiare a debitorului; acoperirea pasivului acestuia; eliberarea de datoriile rămase după parcurgerea procedurii.

Scopul principal urmărit de lege este ca prin această procedură să se redreseze situația financiară a debitorului aflat în dificultate economică, supraîndatorat, iar acesta să beneficieze de un „*fresh start*”.

Se pune accent și pe protejarea creditorilor, în sensul că rolul procedurii de insolvență este și de a asigura acoperirea într-o măsură cât mai mare a pasivului debitorului. Executările silite individuale, pe lângă faptul că ar putea conduce la lipsirea persoanei fizice, simplu particular, de anumite bunuri necesare unui trai decent cu consecințe nefaste pentru el și familia sa, ar favoriza creditorul inițiator în detrimentul celorlalți creditori aflați în aceeași situație juridică. De asemenea, valorificarea bunurilor într-un cadru organizat crește șansele de obținere a unui preț mai bun. În procedura colectivă de insolvență a persoanei fizice se urmărește mai ales plata datoriilor din veniturile obținute de debitor prin desfășurarea unei activități remunerate și gestionarea corespunzătoare a sumelor încasate din salarii, pensii etc.

Este de menționat că, potrivit dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență¹, în situația procedurii de insolvență a persoanelor juridice și fizice, profesioniști în sensul art. 3 C. civ., acesta este scopul principal, respectiv acoperirea pasivului debitorului prin maximizarea averii acestuia, iar, în subsidiar, i se acordă debitorului „atunci când e posibil”, șansa de redresare a activității.

Precizăm că scopul acoperirii într-o măsură cât mai mare a pasivului debitorului persoană fizică poate fi atins în două dintre formele procedurii, procedura administrativă pe bază de plan de rambursare a datoriilor și procedura judiciară prin lichidarea activelor debitorului. În procedura simplificată, cea de-a treia formă a procedurii insolvenței pentru persoane fizice, creditorii nu primesc nimic.

Un alt obiectiv al procedurii prevăzute de lege este descărcarea de datoriile rămase în urma plăților efectuate prin respectarea planului de redresare sau prin valorificarea activelor persoanei fizice. Deși mulți consumatori speră să intre în procedură doar pentru a li se ierta datoriile, trebuie să se înțeleagă faptul că eliberarea de datoriile reziduale se va realiza doar dacă cerințele legii sunt îndeplinite. Pentru această ultimă fază a procedurii s-au prevăzut condiții clare, pe care debitorul trebuie să le respecte.

Scopul procedurii de insolvență a persoanei fizice consumator este, în concluzie, nu doar economic, ci și social.

În doctrină s-a arătat că² „legea falimentului are, în orice sistem de drept, două obiective economice majore și, totodată, contradictorii: unul de a facilita funcționarea piețelor de credit prin determinarea capacității de a plăti a restanțierilor și acoperirea datoriilor, celălalt este de a oferi debitorilor o «asigurare de consum», iertarea de unele sau de toate datoriile lor, atunci când capacitatea acestora de a plăti este scăzută”. Noi, fără a nega importanța scopului economic enunțat, subliniem și rolul de protecție socială al procedurii de insolvență pentru persoanele fizice consumatori. Legea română își propune atingerea acestor obiective potrivit celor enunțate în primul său articol.

¹ Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

² D. Deteșan, *Despre insolvența persoanei fizice – domeniul, scopul și destinatarii reglementării. Partea a II-a*, în Revista „Phoenix” nr. 49/2014, p. 23.

Beneficiul acestei proceduri aparține în special debitorului, care, dacă este de bună-credință, va fi ajutat să depășească situația dificilă financiară în care se găsește la un moment dat și va fi scutit de plata penalităților, dobânzilor de întârziere, se suspendă executările silite individuale pornite împotriva sa și chiar poate fi iertat de o parte din datorii. Totuși, și creditorii vor avea avantaje: își vor recupera o parte dintre creanțe într-un cadru organizat, cheltuielile de procedură sunt mai reduse decât cele de executare și vor putea să-și opereze pierderile în contabilitate.

Cerința obligatorie a bunei-credințe este indicată încă din primul articol al Legii și se regăsește pe tot parcursul actului normativ. Buna-credință este starea psihologică a subiectului de drept individual, manifestată pe plan juridic „sub forma intenției drepte, a diligenței, a liceității și a abținerii de la producerea vreunui prejudiciu în executarea obligațiilor”¹. Buna-credință are în dreptul civil român valoare de principiu², aceasta fiind prezumată. Debitorul persoană fizică care adresează o cerere de deschidere a procedurii de insolvență este considerat a fi de bună-credință, dar această prezumție poate fi răsturnată prin identificarea anumitor aspecte obiective referitoare la conduita persoanei respective. Pentru a se aprecia că principiul bunei-credințe este încălcat, debitorul trebuie să aibă un comportament inadecvat de o anumită gravitate și intensitate. Legea enumeră în art. 4 alin. (4) câteva dintre faptele care, reținute în sarcina debitorului, dovedesc reaua lui credință, cum ar fi săvârșirea unor infracțiuni, lipsa dorinței de a avea o activitate remunerată pentru a-și achita datoriile, efectuarea de cheltuieli exorbitante raportat la situația sa financiară etc.

Pertinent s-a subliniat că „buna-credință este, în contextul noii legi, un standard de conduită al cărui conținut poate fi stabilit printr-o interpretare *a contrario* a cazurilor de excludere a debitorilor de la beneficiul procedurii”³.

¹ Fl.A. Baiaș, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coordonatori), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a, revizuită și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 22.

² G. Boroș, C.A. Anghelescu, *Curs de drept civil. Partea generală*, Ed. Hamangiu, București, 2011, p. 4.

³ L. Bercea, *Cum (nu) îl protejează pe consumator Legea privind insolvența persoanelor fizice*, articol publicat în 8 iunie 2015 pe <http://juridice.ro/essentials/214/cum-nu-il-protejeaza-pe-consumator-legea-privind-insolventa-persoanelor-fizice>.